

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach	
Fakulta: Právnická fakulta	
Kód predmetu: KTSaP/Fil20/08	Názov predmetu: Filozofia 20. storočia na Slovensku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Kontrolované samoštúdium Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 1. priebežné hodnotenie: aktívna účasť na seminárnom cvičení (hodnotenie účasti a aktivity na seminároch a kolokviách tvorí 20%, prezentovaný referát/ doklad tvorí 30%, účasť na študentskej vedeckej konferencii 50%) 2. záverečné hodnotenie: ústna rozprava k otázkam, vyplývajúcich z tém osnovy učebného predmetu (ústna skúška: jej obsahom je percentuálne bodové ohodnotenie, ktoré sa prenáša z priebežného ohodnotenia počas semestra 50%a samotná skúška je 50%, spolu je to 100%, 100 bodov).	
Výsledky vzdelávania: 20. storočie sa vyznačovalo mnohostrannosťou eticko-filozofických, právno-politických a sociologických smerov. Absolvovanie predmetu umožňuje zoznámiť sa s predpokladmi a podmienkami rozvoja filozofie za prvej Československej republiky, počas československého štátu, v medzivojnovom období (pozitivisticko-realistické a scientistické myslenie a teologicko-filozofické myslenie) a počas socializmu až po vznik samostatného Slovenska. Študenti majú možnosť pochopiť špecifickosť a svojbytnosť formovania filozofického myslenia na území Slovenska. Jeho súčasťou bola česká filozofia, ktorá programovo šírila vedecké myslenie a metódy, vyhranení kriticismus voči iracionalizmu, kritickorealistickú gnozeológiu, pozitivistickú metodológiu, ako aj masarykizmus a pozitivistický objektivismus v sociológii. v oblasti pozitivisticko-realistickej filozofie (napr. filozofický scientizmus I. Hrušovského a iných). Teologicko-filozofické myslenie reprezentovali náboženský filozofi vyznávajúci a propagujúci novotomizmus /František Skyčák ml., Maximilián Chladný-Hanoš, Alexander Spezs, Ladislav Hanus a iní/, blondelizmus, ale aj protestanskú teológiu /J. Kvačala a S. Š. Osuský/. Do týchto rokov spadá aj živý záujem o intuitivismus vyvolaný účinkovaním ruského filozofa N. O. Losského /1870 – 1965/ na Slovensku, ktorý aj počas krátkeho bratislavského pôsobenia v rokoch 1942 – 1945 získal značný ohlas ako predstaviteľ intuitívneho realizmu.	
Stručná osnova predmetu: 0. Úvod do problematiky sekcie A a sekcie B (možnosť výberu sekcií na prvom seminárnom stretnutí): Filozofia vo svete a svet filozofie u nás SEKCIA - A: Úvod do problematiky špecifickosti a svojbytnosti ruskej filozofie (do zač. 20. st.)	

1. Reflexia prístupu k spracovaniu dejín ruskej filozofie (Masaryk, Berd'ajev, Jakovenko, Zeňkovskij, Iljin, Losskij) 2. Losskij o F. M. Dostojevskom 3. Učenie slovanofilov - Kirejevskij, Chomjakov 4. Metafyzika v ruskej filozofii na rozhraní 19. a 20. st. 5. Metafyzika "Všejednoty" vo filozofii V. Solovjova a iných ruských náboženských filozofov 6. Losského vklad do svojbytnosti ruskej filozofie - koncepcia intuitivizmu 7. Losského koncepcia sveta ako organického celku 8. Problematika Absolútna a jej eticko-náboženský rozmer 9. Problematika slobody vôle 10. Problematika sebauvedomovania v ruskej filozofii 11. O ruskom type kresťanskej filozofie 12. Pôsobenie N. O. Losského v Čechách, na Slovensku a vo svete SEKCIA B: 1. Úvod do problematiky 2. Pôsobenie českej filozofie na Slovensku. 3. Sociálna filozofia (filozofia hlasistov, Milan Hodža, Ján Lajčiak). 4. Scientizmus, kritický realizmus, existencializmus (filozofia Igora Hrušovského, Svätopluka Štúra, recepcia filozofie J. P. Sartra na Slovensku). 5. Náboženská filozofia: Novotomizmus. Problém kultúrnosti v diele Ladislava Hanusa. A. Spesz, František Skyčák ml. 6. Intuitívny realizmus na Slovensku: N. O. Losskij a J. Dieška. 7. Luteránska filozofia. Filozofia na evanjelických lýceách. Samuel Štefan Osuský. 8. Filozofická tvorba A. Siráckeho a Michala Topoľského. 9. Kontinuita filozofického myslenia M. Šimečku v diskontinuite dejín. 10. Axiológia M. Várossa – východiská a perspektívy. 11. Aktuálne otázky súčasnej filozofie (jej úlohy a ciele). 12. Environmentálna filozofia.
Odporúčaná literatúra: Základná študijná literatúra: Pre sekciu A: (informácia o prístupu k literatúre osobne u vyučujúceho) 1. Čipkár, J.: N. O. Losskij a svojbytnosť ruskej filozofie. Košice: UPJŠ 2009. - ISBN:978-80-7097-779-8 2. Čipkár, J.: N. O. Losskij vo filozofii 20. storočia. UPJŠ, Košice 2004 Pre sekciu B: (informácia o prístupu k literatúre osobne u vyučujúceho, alebo študovňa a knižnica Práv. fak. UPJŠ) 1. Čipkár, J.: Filozofia na Slovensku v 20. storočí. UPJŠ, Košice 2005 2. Dejiny filozofie na Slovensku v XX. storočí. (Ed.: K. Kollár, A. Kopčok, T. Pichler). Bratislava 1998. 3. Špirko, Dušan: Základy environmentálnej filozofie. STU Bratislava, 1999 4. Čipkár, J.: N. O. Losskij vo filozofii 20. storočia. UPJŠ, Košice 2004
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Poznámky:

Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 316					
A	B	C	D	E	FX
76.58	18.99	2.53	0.32	0.32	1.27
Vyučujúci: doc. PhDr. Ján Čipkár, PhD.					
Dátum poslednej zmeny: 15.02.2014					
Schválil: Prof. h.c. prof. JUDr. Vladimír Babčák, CSc.					